

Nr 52.

Av herr Andersson i Ryggestad m. fl., *angående viss ändring av bestämmelser om statsbidrag till underhåll av enskilda vägar.*

En stor del av vårt lands befolkning är bosatt utefter enskilda vägar, och det är för dessa människor ett mycket stort problem att ordna underhållet av vägarna på ett tillfredsställande sätt. Underhållskostnaderna kunna också i många fall bli mycket betungande, då kostnaderna som falla på den enskilde kunna vara betydande. Det är också ett i och för sig orättvist system, att människor bosatta långt från allmän väg, skola nödgas själva underhålla utfartsväg som leder till allmän väg. Visserligen utgår i många fall statsbidrag till underhållet av de enskilda vägarna, men detta är inte alltid fallet.

Kommunerna ha också i många fall ingripit och lämnat bidrag till underhållet, men detta blir inte tillfyllest, då trots detta bidrag mycket stora kostnader falla på den enskilde.

Ett sätt att lösa detta problem vore väl att staten övertog underhållet av de enskilda vägarna, men detta skulle säkerligen ställa sig mycket dyrbart för det allmänna. Ett annat sätt är att kommunerna kunde beredas möjligheter att övertaga underhållet av de enskilda vägarna. Städerna svara för underhållet av gatorna och då ligger det nära till hands, att landskommunerna övertog underhållet av de enskilda vägarna. Detta skulle innebära en rättvisare fördelning av bördorna, en utjämning efter bärkraft, om kostnaderna finge betalas via kommunalskatten. Kommunallagen torde heller icke lägga hinder i vägen för de kommuner, som vilja besluta övertaga underhållet av de enskilda vägarna.

En del kommuner ha också försökt att slå in på den linjen, men detta har strandat på grund av bestämmelserna i Kungl. Maj:ts kungörelse angående statsbidrag till underhållskostnaderna å enskild väg. I nämnda kungörelse heter det bl. a. »att underhållskostnaderna måste anses vara för väghållarna synnerligen betungande», om bidrag skall kunna utgå. Om en kommun då beslutar att övertaga underhållet av de enskilda vägarna inom kommunen, är följaktligen underhållskostnaden för den enskilde inte längre betungande, och då kan statsbidrag icke utgå. Detta leder naturligtvis till att kommunen icke anser sig kunna övertaga underhållet, då statsbidraget genom ett dylikt beslut skulle bortfalla.

Utredning angående den enskilda väghållningen har pågått sedan år 1945

och har under föregående år ett preliminärt förslag i frågan överlämnats till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen och skogsstyrelsen. Detta förslag är för närvarande under övervägande inom styrelserna. Enligt årets statsverksproposition torde utredningen icke bliva färdig i så god tid att någon proposition i frågan kan framläggas för innevarande års riksdag.

Då det är av mycket stor vikt för de enskilda väghållarna att frågan angående möjlighet för kommunerna att övertaga underhållet av de enskilda vägarna, utan att utgående statsbidrag därigenom bortfaller, torde det vara av vikt att väg- och vattenbyggnadsstyrelsen och skogsstyrelsen vid övervägandena angående de förslag, som komma att framläggas i denna fråga, även utreda frågan angående möjligheterna för kommunerna att övertaga underhållet av de enskilda vägarna utan att statsbidraget därigenom bortfaller, få vi föreslå,

att riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t ville uppdraga åt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen och skogsstyrelsen att styrelserna vid sina överväganden angående förslag till åtgärder rörande den enskilda väghållningen jämväl måtte till prövning upptaga frågan angående ändring av bestämmelserna om statsbidrag till underhåll av enskilda vägar, så till vida att statsbidrag till underhåll av enskilda vägar måtte utgå även om underhållet är övertaget av kommun.

Stockholm i januari 1950.

Arvid Andersson.

Helge Lindström.

Carl E. Johansson,
Torp.

Sven Persson,
Appuna.

Gustaf Nilsson,
Kristinehamn.

Einar Andersson,
Hyssna.

Ragnar Ekström.

Axel Jansson.

Aug. Spångberg.